Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0513U000001

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-01-2013

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабуркіна Олена Павлівна
2. Baburkina Elena Pavlovna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.21

Назва наукової спеціальності: Травматологія та ортопедія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-12-2012

Спеціальність за освітою: 7.110.101

Місце роботи здобувача: Інститут патології хребта та суглобів ім.проф.М.І.Ситенка АМН України

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: 61024,м.Харків, вул.Пушкінська,80

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.607.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М.І.Ситенка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, 80, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут патології хребта та суглобів ім.проф.М.І.Ситенка АМН України

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: 61024,м.Харків, вул.Пушкінська,80

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.41

Тема дисертації:

1. Меніскогенний синдром, зумовлений спадковою схильністю (генезис, лікувально-діагностична тактика)
2. Meniscogenic syndrome conditioned by the inherited predisposition

Реферат:

1. Об'єкт:патологія менісків у диспластичному колінному суглобі. Мета: клінічно, біомеханічно і теоретично обґрунтувати меніскогенний синдром, зумовлений спадковою схильністю, як нозологічну патологію колінного суглоба і розробити критерії діагностики і лікувальну тактику зазначеної патології. Методи: клінічний, рентгенологічний, у тому числі артропневмографічний, МРТ, біомеханічний (графоаналітичний), морфологічний, статистичний, інформаційний, а також методології системного підходу і концептуального моделювання. Уперше розроблена і обґрунтована концепція патології менісків з позиції ортопедичної артрології. При цьому виділені три види патології менісків залежно від її генезису - диспластичний, травматичний, патичний. Уперше розроблена концепція меніскогенного синдрому, зумовленого спадковою схильністю, яка дозволила об'єднати в однорідну групу різні ознаки і симптоми патології колінного суглоба за одним загальним причинним фактором - генетично детермінованими аномаліями будови меніска і

колінного суглоба. Уперше обґрунтований меніскогенний синдром, зумовлений спадковою схильністю, як нозологічна форма диспластичної патології колінного суглоба. При цьому виділені прямий меніскогенний синдром, зумовлений спадковою схильністю, коли першопричинним фактором руйнування меніска є аномальний меніск, і непрямий, за якого руйнування меніска є наслідком силових дій на нього аномальних кісткових структур колінного суглоба. Уперше розроблена класифікація меніскогенного синдрому, зумовленого спадковою схильністю, яка ґрунтується на багатофакторіальних причинних факторах і клінічних проявах. Визначені причини і види меніскогенного гонартрозу - прямий і непрямий. Причиною прямого меніскогенного артрозу є аномалії будови меніска, у випадку непрямого меніскогенного артрозу основною його причиною є руйнування меніска аномальними кістковими структурами колінного суглоба. Уперше показано вплив на медіальний меніск силових дій, які зумовили розвиток у ньому дистрофічних змін, за допомогою удосконаленої математичної моделі варусної деформації колінного суглоба. Встановлено, що у хворих з меніскогенним синдромом, зумовленим спадковою схильністю, артрозні зміни розвиваються від другої до четвертої стадії, після паракапсулярної резекції травматично ушкодженого меніска у 94,7 % хворих ознаки розвитку гонартроза у віддаленому періоді не простежуються. Уперше розроблена алгоритмізована схема діагностики меніскогенного синдрому, зумовленого спадковою схильністю, яка дозволила об'єктивізувати його критерії та характер диспластичних змін у колінному суглобі. Уперше розроблена хірургічна тактика лікування у разі меніскогенного синдрому, зумовленого спадковою схильністю, яка визначає характер і обсяг оперативного втручання залежно від етіопатогенезу і клінічних проявів патологічних змін у колінному суглобі. Встановлено, що меніскогенний синдром, зумовлений спадковою схильністю, значно переважає травматичну і патичну патологію менісків у структурі захворювань колінного суглоба.. Застосовані теоретичні методи дослідження можуть бути використані для інтегративних досліджень в ортопедії. Виділення трьох видів патології менісків з позиції генезису покращить діагностику, лікування, що сприятиме профілактиці диспластичного гонартрозу .Розроблена концепція меніскогенного синдрому, зумовленого спадковою схильністю, дозволить розглядати патологію меніска у взаємозв'язку з іншими елементами колінного суглоба, а це сприятиме встановленню коректного діагнозу і вибору відповідної тактики лікування.Знання розподілу навантаження у колінному суглобі обґрунтовує необхідність виконання рентгенографічного обстеження колінного суглоба у прямій проекції стоячи. Запропонована алгоритмізована схема діагностики дає можливість встановити діагноз меніскогенного синдрому, зумовленого спадковою схильністю, і сприяти вибору адекватного хірургічного втручання з урахуванням характеру патологічних змін у суглобі. Розроблена тактика хірургічного лікування меніскогенного синдрому, зумовленого спадковою схильністю, дозволить підвищити якість спеціалізованої допомоги, яка надається, і попередити розвиток гонартрозу, що покращить якість життя і підвищить працездатність людини. Результати дослідження впроваджені у клінічну практику Державної установи "Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І.Ситенка НАМН України", КЗ "Харківська обласна клінічна травматологічна лікарня", Волинської обласної клінічної лікарні, міської лікарні № 3 м. Миколаєва, Закарпатської обласної клінічної лікарні. Травматологія та ортопедія.

2. Object: pathology of meniscus at dysplastic knee joint. The aim: to prove the meniscogenic syndrome caused by heredity as nosological form due to clinical, biomechanical and theoretical methods and to work out the criteria of diagnostics and treatment. Methods: clinical, roentgenological, arthropneumographical, MRI, biomechanical, morphological, statistical, informational, methodology of systematic approach and conception modeling. At the first time the conception of meniscus pathology was worked out and proved from the sight of orthopaedic arthrology. Three types of meniscus pathology were dedicated depending on its genesis - dysplastic, traumatic, pathical. At the first time the conception of meniscogenic syndrome caused by heredity was worked out. It allowed to unite into homogeneous group different signs and symptoms of knee joint pathology with one common causal factor - genes determinated anomalies of meniscus and knee joint. At the first time meniscogenic syndrome caused by heredity was proved as nosologic form of dysplastic pathology of knee joint. The direct meniscogenic syndrome, caused by heredity was revealed. The cause of meniscus destruction is its abnormality. Another syndrome is indirect, at this situation destruction is caused by force of abnormal bone tissue of knee joint. At the

first time the classification of meniscogenic syndrome caused by heredity was worked out. It is based on many factors and clinical symptoms. The reasons and types of meniscogenic knee arthritis were determined - direct and indirect. The cause of direct meniscogenic knee arthritis is abnormality of meniscus structure, the cause of indirect meniscogenic arthritis is destruction of meniscus by abnormal bones. At the first time we showed the influence of load on the meniscus, which caused the development of degenerative changes due to improved mathematical model of varus deformity. It was revealed that in patients with meniscogenic syndrome, caused by heredity, arthritis changes appear at the second to the fourth stages after pericapsular resection of traumatic meniscus. 94,7 % patients do not demonstrate the development of arthritis changes at long term follow up period. At the first time the scheme of diagnostics of meniscogenic syndrome was worked out, it allowed us to specify its criterias and the character of dysplastic changes in knee joint. At the first time the tactics of surgical treatment was worked out, it defines the volume of operation depending on the etiology, pathogenesis and clinical symptoms. It was established that meniscogenic syndrome caused by heredity dominate under traumatic and pathic pathology of meniscus. The new effective methods of conservative and surgical treatment of knee joint arthritis were transferred to the System of health protection. Theoretical methods can be used in orthopaedics for integrative studies. Selection of tree types of meniscus pathology can improve the diagnostics, treatment it will promote the prophylaxis of dysplasic knee arthritis. The conception of meniscogenic syndrome which was worked out allowed us to examine the meniscus pathology together with other elements of knee joint. It will promote to set a correct diagnosis and to make correct surgical procedure. The knowledge of load distribution in the knee joint can prove the necessarily of roentgenological examination of knee joint in the AP straight position. Suggested algorithm of diagnostics can help us to determine the right diagnosis of meniscogenic syndrome caused by heredity and to promote the right choice of surgical treatment taking into consideration the character of pathological changes in the joint. The tactics of surgical treatment which was worked out allowed us to increase the quality of treatment and to prevent the development of knee arthritis. It will improve the quality of life and work capacity. The results of investigation were introduced in to clinical practice of Sytenko institute of Spine and Joint Pathology, National academy of Medical sciences of Ukraine, Kharkov Regional Clinical Traumatological Hospital, Volisnsky Regional Clinical Hospital , Nikolaev Clinical Hospital №3, Zakarpatsky Regional Clinical Hospital . Traumatology and orthopaedics.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сіменач Богдан Ілліч

2. Simenash Bogdan Ilish

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гайко Георгій Васильович
2. Гайко Георгій Васильович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яременко Дмитро Олександрович
2. Яременко Дмитро Олександрович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бур'янов Олександр Анатолійович
2. Бур'янов Олександр Анатолійович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Корж Микола Олексійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Корж Микола Олексійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.